

סדר נזיקין | מסכת בבא בתרא קנ"ב-קנ"ח | שבת פרשת תולדות | כ"ג-כ"ט חשוון תשפ"ה (24-30 נובמבר 2024)
Seder Nezikin | Masechet Bava Batra 152-158 | Shabbat Parashat Toldot | 23-29 Cheshvan (November 24-30)

הלימוד להצלחת חיילי צה"ל, רפואת הפצועים והשבת כל אחינו לכיתם בכיטחון

This learning is dedicated to the success of IDF soldiers, the healing of the injured, and the safe return of all our brothers and sisters to their homes.

אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויציאם מצרה לרוחה
ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

*Our brethren, from among the entire Jewish People
who are in distress and captivity,
whether they be on the sea or dry land,
May God have mercy on them,
and bring them from distress to comfort,
and from darkness to light,
and from slavery to redemption,
now, swiftly, and soon.
And let us say: Amen.*

Daf 152: RABBI ELAZAR BEN PEDAT

דף קנ"ב: רבי אלעזר בן פדת

A few of the Sages of Israel were named Elazar. Among them were the *Tannaim* Rabbi Elazar ben Rabbi Shimon and Rabbi Elazar ben Shamua and others. On this *daf* we learn about the life and history of the **Amora Rabbi Elazar ben Pedat**.

רבי אלעזר הנזכר בתלמודים הירושלמי והבבלי ובמדרשים הוא האמורא רבי אלעזר בן פדת. על אביו, ר' פדת, ידוע שהיה חברו של רבי יהודה הנשיא.

Statements made in the Talmud by an unspecified Rabbi Elazar are attributed to **Rabbi Elazar Ben Pedat**, whose father was known to be a friend of Rabbi Yehudah HaNasi. **Rabbi Elazar was born and educated in Babylonia. He was privileged to learn Torah directly from the great Babylonian Torah sages, notably Rav and Shmuel.** At age 25, he went to *Eretz Yisrael*, where he built his home and married.

רבי אלעזר נולד והתחנך בבבל וזכה ללמוד תורה מפי גדולי הדור שבבבל, רב ושמואל. בגיל עשרים וחמש עלה לארץ ישראל שם בנה את ביתו ונשא אישה.

Initially, he studied *Torah* at the *yeshivah* in the city of *Tzippori*, located in the Galil. His love of *Torah* and diligence in *Torah* learning were remarkable. *Chazal* tell us that Elazar ben Pedat was so immersed in his learning that he would leave his coat in the last place he studied. The *Talmud* teaches that Elazar's *Torah* study protected him, as no one would dare to take his coat. When the forgotten coat was examined, a dangerous snake was found to be inside, guarding it.

כשעלה לארץ ישראל הוא למד תחילה בישיבה שהיתה בעיר ציפורי שבגליל. על אהבתו לתורה והתמדתו בה אמרו חז"ל, שהיה כה שקוע בלימוד, עד שהיה עוסק בתורה במקום אחד ולא שם לב שמעילו נותר במקום אחר.

Daf 153: THE MELACHA OF TRANSPORTING/CARRYING

דף קנ"ג: מלאכת הוצאה

One of 39 *avot melachot* (primary categories of labor) forbidden on Shabbat is the **issur** (prohibition) on transporting. On *Shabbat* it is prohibited to transport items from the *Reshut haYachid* (private domain) to the *Reshut haRabim* (public domain); transporting items in the reverse direction is similarly prohibited.

אחת משלושים ותשע (לי"ט) אבות המלאכות שנסארו בשבת, היא מלאכת הוצאה. בשבת אסור להוציא חפצים מרשות היחיד לרשות הרבים, וכן להיפך, מרשות הרבים לרשות היחיד.

Reshut haRabim is a large thoroughfare or public plaza that many people walk through. One criterion for defining a street as *Reshut haRabim* is that it be a minimum of 16 *amah* wide (approximately 26 feet). **Reshut haYachid** is an area surrounded by four partitions (walls) each of which is at least 10 *tefachim* high (approximately one meter). A home or an enclosed yard is an example of such an area.

רשות הרבים הוא שטח גדול שרבים מהלכים בו. אחד התנאים להגדרת רחוב כרשות הרבים הוא שיהיה בו רחב של שש עשרה אמה (כשמונה מטרים) לכל הפחות. רשות היחיד הוא שטח מוקף בארבע מחיצות (קירות) הגבוהות עשרה טפחים (בערך מטר) לכל הפחות (למשל, בית וחדר).

There is an additional element to the *melacha* of *hotza'ah*. It is forbidden to transfer an object in the *Reshut haRabim* a distance of more than 4 *amot* (about 6 feet). Thus, one is prohibited from taking an item, walking 4 *amot* with it, and putting it down.

איסור הוצאה בשבת קובע, כי אסור להעביר חפץ מרשות הרבים אל רשות היחיד, וכן להפך, מרשות היחיד לרשות הרבים.

Daf 154: DOCUMENT AUTHENTICATION

Chaim came to the *Beit Din* with a document in which it was written: "Dov owes Chaim \$500." It was signed by two witnesses. Chaim turned to the *Beit Din* and said, "I have a document signed by two witnesses stating that Dov owes me \$500. Please demand that he pay me." Dov replied, "I didn't borrow even one dollar from you. The signatures on your document are forged."

In such a case, the *Beit Din* must verify that the signatures of the witnesses are genuine. This process is called "*Kiyum Shtarot*" (document authentication).

How is "*Kiyum Shtarot*" performed?

- a. The witnesses who signed are summoned to court and asked to verify whether the signatures are theirs. If they say yes, the document is considered authentic and money may be collected in accordance with it.
- b. Two other people come in who know the signatures of the witnesses and they testify "We recognize these signatures. These are the signatures of the witnesses in question."

דף קנ"ד: קיום שטרות

חיים בא לבית הדין עם שטר שכתוב בו: "דב חייב לחיים חמש מאות שקל" ועל השטר חתומים שני עדים. חיים פונה לבית הדין ואומר להם: "יש לי שטר עם שני עדים שדב חייב לי 500 שקל. אגא, חייבו אותו לשלם לי". תגובתו של דב לטענה זו היא: "לא ליתני ממך אפילו שקל. חתימות העדים ככל הנראה מזויפות".

במקרה כזה על בית דין לבקר שחתימות העדים אכן נכונות. התהליך הזה מכונה "קיום שטרות" שמקימים, מאמתים, את השטר, לוודא שהוא נכון.

איך עושים "קיום שטרות"?

א. מזמנים את העדים החתומים על השטר ושואלים אותם האם זו אכן החתימה שלהם. אם הם משיבים בחיוב - השטר מקיים ואפשר לגבות ממון על פיו.

ב. באים שני אנשים אחרים, שמכירים את החתימה של העדים, והם מעידים: אנו מכירים את החתימות, אלו אכן החתימות של העדים.

Daf 155: WHO IS ALLOWED TO MAKE A BUSINESS DEAL?

At what age is an individual able to carry out commercial transactions? *Din Torah* (Torah law) states that **from Bar Mitzvah age** one may be involved in business dealings. However, *Chachamim* stipulated that under certain circumstances, younger minors are allowed to purchase and sell movable items on the condition that they have reached a level of intellectual maturity. The grounds for this ruling are that if a minor who is an orphan requires money to support himself, he can sell various items in his possession. Not every minor is capable of making an acquisition; only those minors who comprehend the implications of their dealings may do so.

Regarding the **sale of property**, *Chachamim* enacted a *takana* (ordinance) in the opposite direction: **A person may not sell property** (in the opinion of some *Rishonim* this refers only to inherited land) **before reaching the age of 20** (though there are those who say the relevant age is 18), **unless he is proficient in matters of trade**. Most people under the age of 20 do not understand business. They might sell off their inherited assets, giving in to the temptation of the payment offered, even if the deal is not beneficial. Therefore, *Chachamim* prohibited young adults from selling land before reaching an age at which they can be trusted to make responsible decisions.

דף קנ"ה: מי יכול לעשות עסקאות?

מאיזה גיל אדם יכול לבצע פעולות של מקח וממכר? מדין התורה - מגיל בר מצוה. אבל חכמים תיקנו שגם קטנים יותר יכולים בתנאים מסוימים לקנות ולמכור מיטלטלין ובתנאי שהם בעלי דעה. טעם התקנה: שאם יהיה קטן יתום הזקוק למזומנים לפרנסתו, הוא יוכל למכור חפצים שונים שבבשרותו.

לגבי מכירת קרקעות חכמים תיקנו תקנה הפוכה: אין אדם יכול למכור קרקע עד גיל עשרים (יש אומרים שמונה עשרה), אלא אם כן הוא בקיא בעניני מסחר טעם התקנה הוא שבדרך כלל עד גיל עשרים אדם אינו בקיא בעסקאות והוא עלול למכור את כל נכסי אביו כי יתפתה מהתשלום שמציעים לו, ואפילו כאשר העסקה אינה משתלמת עבורו, ולכן אסרו עליו חכמים למכור את הקרקע לפני הגיעו לגיל הראוי בו החלטות ותהיה אחראית.

Daf 156: THE VALIDITY OF A SALE

דף קנ"ז: תוקפה של מכירה

On one occasion, a person sold a portion of land before he had reached age 20. Afterward, his relatives pressed him to appear before Rava and claimed "the sale is not valid, since Chazal determined that one may not sell property before age 20." However, the buyers claimed that this young man was sensible and sharp and, therefore, there was no reason to void the sale. In an attempt to convince Rava that he was not sharp, the young man stood and ate dates in Rava's presence, and tossed the pits on the floor. Rava saw this and ruled: **The young man is neither smart nor responsible and therefore the sale is void.**

To write the ruling, they brought in a *sofer* (scribe), who demanded a one zuz coin as payment for the writing. Here, the buyers saw an opportunity to show Rava that the young man was not foolish and understood finance well. They said to the young man, "Go tell Rava that the fee the *sofer* is asking is too high. Indeed, he collects one zuz for writing *Megillat Esther*, which is long. How can it be that the scribe charges the same fee for writing a short court ruling?" The young man thought that he stood to gain, so he shared this information with Rava.

When Rava heard the young man, Rava said, "Now I see you do understand business and you are responsible for your actions. This means that the sale is valid and binding."

מעשה באדם שמכר קרקע לפני גיל עשרים, אולם אחר כך הסיטוהו קרוביו לבוא לפני רבא ולטעון: המכירה לא תקפה, שהרי חז"ל קבעו שעד גיל עשרים אי אפשר למכור קרקע, כפי שלמדנו בדרך הקודם. מצד שני טענו הקונים: הבחור הזה כבר בן-דעת ופיקח, ואין סיבה שהמכירה לא תחול. כדי לשכנע את רבא שהוא לא פיקח, עמד הבחור ואכל תמרים לפני רבא והשליך את הגרעינים על הרצפה. ראה זאת רבא ופסק: **הבחור לא חכם ולא אחראי, ולכן המכירה בטלה.**

הביאו סופר לכתוב את פסק הדין והוא דרש זוז (מטבע) בשכר הכתיבה. כן מצאו הקונים הזדמנות להראות לרבא שהבחור בכלל לא טיפש והוא מבין היטב בכספים. הם אמרו לבחור: אמור לרבא שהסופר גובה מחיר גבוה מדי - שהרי על מגילת אסתר שהיא ארוכה, הוא גובה זוז, וגם על שטר קצר של פסק דין הוא גובה זוז - איך זה יתכן? הבחור חשב שהוא עומד להרוויח, והוא שטח את הדברים לפני רבא.

כששמעו רבא אמר: כעת רואים שאתה כן מבין בעסקים ואחראי למעשיך, והמשמעות היא שהמכירה תקפה וקיימת.

Daf 157: LAWS OF DEBT AND INHERITANCE

דף קנ"ז: דיני חוב וירושה

The *Mishnah* on this page deals with a sensitive and complicated case of a house that collapsed onto its residents. The father and son who lived in the building were killed. A problem arises because we do not know who died first.

What difference does it make? **Let's say that the son owed money. Upon the son's demise, the lender is entitled to collect payment for the debt from the estate the son left behind. In this case, the son had no assets while he was alive. However, it is possible that the moment before he died the son inherited assets. For example: if the house collapsed and the father died first, and only afterward the son died, the son inherits from the father. The lender retains the right to collect the debt from the inheritance possessed, even though only very briefly, by the son. However, if the son died before the father, that means that he never inherited from his father; accordingly, the son's creditor has no source from which to collect.**

המשנה בדרך זה עוסקת במקרה רגיש ומורכב של בית שקרס על יושביו, ואב ובנו ששהו במבנה נהרגו. הבעיה הניצבת בפנינו היא שאין יודעים מי מהם נפטר ראשון.

לגבי מה זה משנה? נניח שהבן היה חייב כסף. במות הבן זכאי המלוה לגבות את החוב מהירושה שהותיר אחריו הבן. במקרה שלנו לבן הזה לא היו כל נכסים בימי חייו, אבל יכול להיות שרגע אחד לפני מותו הוא ירש נכסים, למשל - אם כשהבית קרס - האב נפטר ראשון ורק אחר כך נפטר הבן, נמצא שהבן ירש את אביו. נכון אמנם שהבן גם נפטר אחריו, אבל למלוה יש כבר זכות לגבות את החוב מהירושה של הבן. אולם, אם הבן נפטר לפני אביו, הוא מעולם לא ירש אותו ואין למלוה מהיכן לגבות.

Daf 158: TORAH AUTHORITY IN THE LAND OF ISRAEL

דף קנ"ח: "מרא דארעא דארץ ישראל"

Rabbi Elazar Ben Pedat went to live in *Eretz Yisrael* and learned *Torah* in *Tzippori*. Afterward, he went to learn in another *yeshivah*, and after that, he moved to Tiberias, to learn with Rabbi Yochanan, who was thought to be the greatest *Torah* scholar in *Eretz Yisrael* during that time. Rabbi Elazar was so poor, that one time, he could not find anything in his house to eat except for a little bit of garlic.

Rabbi Elazar stuck to his Torah studies and was also involved in giving *tzedakah* and doing *gemilut Chassadim*. Once, Rabbi Elazar noticed that the person walking behind him was Rabbi Shimon bar Vava, who was exceptionally poor. Rabbi Elazar dropped a dinar coin from his pocket and kept walking. Shimon picked up the coin and tried to return it to Rabbi Elazar. **But Rabbi Elazar said to him: "I've given up on that dinar coin. Now it's yours; you have won it."** Rabbi Elazar did this deliberately so that Shimon would receive the money without feeling ashamed.

The *Talmud* relates that **Rabbi Elazar was called "Mara d'Ara d'Eretz Yisrael" (Master of halachic instruction in Eretz Yisrael) because of his great expertise in Torah and his profound wisdom.**

רבי אלעזר בן פדת עלה לארץ ישראל ולמד תורה בציפורי. רבי אלעזר, שהיה עני מרוד, עסק גם בצדקה וגמילות חסדים, פעם אחת הבחין רבי אלעזר שמתאחריו הולך אדם שנקרא שמעון בר ווא, שהיה עני ומסכן. הפיל רבי אלעזר דינר מכיסו והמשיך ללכת. שמעון נטל בידו את הדינר ופנה לרבי אלעזר להחזירו,

אבל רבי אלעזר אמר לו: אני כבר התיאשתי מן הדינר, עכשיו הוא אצלך ואתה זכית בו. כך עשה רבי אלעזר בכונה, כדי ששמעון יקבל את הדינר בלא שיתביש.

מסופר בתלמוד שרבי אלעזר היה מכונה "מרא דארעא דארץ ישראל" - השליט בעניי הוראה בארץ ישראל, מפני בקיאותו הרבה וחוכמתו.

D'VAR TORAH: PARASHAT TOLDOT

דבר תורה: פרשת תולדות

The average person strives to maintain control, to know what's happening, and to ensure everything goes according to plan. However, Parashat Toldot teaches us that sometimes, even when we feel a bit disoriented or uncertain — and perhaps precisely because of that uncertainty— remarkable things can happen. When Yitzchak, our forefather, prepared to bless his son, he appears confused, not entirely sure of who was standing before him. It's curious why, at such an important moment, God would allow Yitzchak to be less than fully aware. But this situation seems meticulously planned. It suggests that confusion and a lapse of awareness can be pathways to a realm beyond intellect and reason, leading to a place of profound completeness and limitless potential. In fact, it is this very shift in consciousness that can draw down blessings from the highest levels. Thus, at the moment Yitzchak sought to bestow his blessing, God directed Yitzchak's mind to be somewhat distracted and confused.

האדם הרגיל רוצה להיות תמיד בשליטה, לדעת מה קורה ושהכל ילך על פי התכנית. אולם פרשת תולדות מלמדת שלעתים גם כשאנחנו קצת מבבלבלים ולא תמיד יודעים מה קורה - עדין ואולי דווקא בשל כך יכולים לקרות דברים גדולים. כשיצחק אבינו מגיע לברך את בנו, הוא לכאורה מבבלבל ולא ממש יודע מי עומד מולו. לכאורה לא ברור מדוע דווקא ברגע חשוב שכזה מכין הקב"ה שיצחק לא יהיה במודעות מלאה, אך נראה שהדברים מתכננים ומדיקים היטב. הבבלבול וחסר המודעות הם הדרך להגיע למקום שמעל השכל והרציונל, למקום הרבה שלם וכלי גבול. דווקא הסח הדעת מאפשר להוריד ברכה ממקומות גבוהים ביותר, ולכן דווקא בזמן בו יצחק מבקש לברך - מכין ה' שדעתו תהיה מסתת ומבבלבלת.